

בס"ד כה' שבט ה'תשע"ה
הדלקת נרות - 17:06
צאת השבת - 17:58
רבנו תם - 18:34
לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה חמש עשרה - עלון מס' 755
@ השבת "מברכין" החודש.
@ ר"ח אדר יחול בע"ה בימים חמישי ושישי הבעל"ט.
יחדשהו הקב"ה לטובה ולברכה לשון ולשמחה,
לרפואה, לבשורות טובות ישועות ופרנסה טובה, אמן.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

כפטידון: "ויבדו יחידע" (מלכים ב' י"א)

פרשת מטות פרשת שקלים

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
לחם חצית חקל
לארגון "אברהם יגל"

מעייני הפרשה:
< דיני עבד עברי ואמה עבריה.
< דיני רוצח במזיד ורוצח בשגגה.
< דיני החובל בחברו או בעבדו הכנעני.
< דיני גניבה ותשלומן ארבעה וחמישה.
< דיני נזקים הנגרמים ע"י בהמות או אש.
< מצוות שונות לכיבוד ראשי העם ומתנות לכהנים ולהנהגה צודקת לכל בני האדם.
< מצוות על הזמנים והמועדים המקודשים לעם ישראל.
< הבטחות ברכה והצלחה לשומרי ברית ה'.

"אם בגפו יבא בגפו יבא אם בעל אשה הוא..."
"אם בעל אשה" = ראשי תיבות: **אבא**. בזמן שנמכר, העבד היה נשוי, בשנה השביעית יוצאת אשתו עימו, חייב האדון לפרנס את אשת העבד עד שיצאו יחד. **אבא** - ראשי תיבות: **אדונו** (חייב) **במזונות אשתו** (של העבד).

"מכשפה לא תחיה..."
מכשפה = 445 בגימטריא **מתה** = 445. המכשפה חייבת מיתה וזה רמוז בשמה.

"כי אם צעק יצעק אכי שימל אשימל צעקתו"
"יצעק אלי שמע" - אותיות **צלם**. (אות שניה). המענה אלמנה או יתום כאילו עובד עבודה זרה.

"וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובינים יתומים"
"בחרב" = 212 בגימטריא **רב** = 212. עונשו של הרב עם אלמנה או יתום, ימות בחרב, בזמן מלחמה.

"מדבר שקר תרחק"
כתוב "דובר שקרים לא יכון כנגד ה'", צדיק אחד היה אומר מדבר שקר, **שמדבור אחד של שקר מתרחקים מהקב"ה**, וזה הפירוש תרחק דהיינו מהקב"ה.

"וישחר לא תקח"
חז"ל אומרים למה נקרא **שוחז**, מלשון **חד**, שהמקבל שוחז נהיה יד יד רק של צד אחד. כתוב בזהר למה נקראים "סנהדרין"? מלשון "שונא דרוני" - שונא מתנות, שונא שוחז.

"כי תפגל שור איבך או חמורו..."
"תפגע שור" סופי אותיות **רע**. אפילו אויבך שהוא רע אתה חייב להשיב את שורו או חמורו והמצוה גדולה יותר מאשר להשיב לאדם אחר שהוא לא אויב.

מכשפה = 445 בגימטריא **מתה** = 445. המכשפה חייבת מיתה וזה רמוז בשמה.

"כי אם צעק יצעק אכי שימל אשימל צעקתו"
"יצעק אלי שמע" - אותיות **צלם**. (אות שניה). המענה אלמנה או יתום כאילו עובד עבודה זרה.

"וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובינים יתומים"
"בחרב" = 212 בגימטריא **רב** = 212. עונשו של הרב עם אלמנה או יתום, ימות בחרב, בזמן מלחמה.

"מדבר שקר תרחק"
כתוב "דובר שקרים לא יכון כנגד ה'", צדיק אחד היה אומר מדבר שקר, **שמדבור אחד של שקר מתרחקים מהקב"ה**, וזה הפירוש תרחק דהיינו מהקב"ה.

"וישחר לא תקח"
חז"ל אומרים למה נקרא **שוחז**, מלשון **חד**, שהמקבל שוחז נהיה יד יד רק של צד אחד. כתוב בזהר למה נקראים "סנהדרין"? מלשון "שונא דרוני" - שונא מתנות, שונא שוחז.

"כי תפגל שור איבך או חמורו..."
"תפגע שור" סופי אותיות **רע**. אפילו אויבך שהוא רע אתה חייב להשיב את שורו או חמורו והמצוה גדולה יותר מאשר להשיב לאדם אחר שהוא לא אויב.

פינת הניבים והפזמונים
סדנא דארעא חד הוא =
גוף הקרקע הוא אחד בכל המקומות, מנהגי בני-האדם דומים הם בכל מקום.
סדנא = סדן = תבנית מסימת מעץ או ממתכת המשמשת להקשה או לקצוץ עליה דבר-מה.
דוגמה: כאשר נודע על כומר שסרח בארצות הברית נתפרסמה הכותרת "סדנא דארעא חד הוא".
מקור: סדנא דארעא חד הוא [קדושין כז]. (ניבוכון)

לידינו אליהו דקל ומשפחתו היקרה. צוות העלון "אברהם יגל" משתתף בצערכם במות האח הצנוע **משה דקל** בן גבריאל ז"ל שנפטר השבוע יז' שבט. הרופא לשבורי לב ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

מוקדש לע"נ הצנועה והעונה **אסתר זנו** בת חלוה ז"ל שנפטרה השבוע יט' שבט תשע"ה יהי רצון שתמליץ טוב בעד כל משפחתה

העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

הסיוו מכשול מדרך עמי!
אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

"יער יערה פארה תורה ותנו כבוד לתורה"
תושבי יבנה והסביבה מוזמנים להשתתף בשמחת

"הכנסת ספר תורה"
לע"י רחמים ושולמית יצחק-פור ז"ל
שתתקיים אי"ה ביום רביעי כט' שבט תשע"ה
ערב ר"ח אדר, (18 לפברואר 2015 למניינם)
בבית משפחת נעים ויעל יצחק-פור
ברחוב הבשן 14, יבנה.

בהשתתפות רבנים חשובים ומכובדים וקהל רב.
בתוכנית: 16:00 - מנחה וכתובת אותיות ספר התורה.
לאחר מכן יציאת התהלכה בשירים ומחולות

לבית הכנסת "מרדכי הצדיק"
ברחוב הדרור 2, יבנה.

ברוב עם הדרת מוכ"ך.

בברכת ברוכים הבאים בשם ה'

ברכה והצלחה לאפרים ושמוחה דיידי הי"ו

על תרומתם לעלון. שזכות המצווה והסיוע לזיכוי הרבים
תעמוד להם שיתברכו בשפע קודש, בריאות ופרנסה טובה
ויזכו לשנים רבות ונעימות וירונו נחת מכל
יוצאי חלציהם, וזיווג הגון למנשה בן שמחה הי"ו

"בניד כשתילי זחלים" - חינוך
השקר החינוכי

האם "השקר החינוכי" מותר? לדוגמה: ילד קטן ששכח
את התיק שלו, האם מותר לומר לו שהתיק שלו נפל לים
אף על פי שההורים בעצמם לקחו את התיק שלו, וכל זה
לצורך חינוכי (לאחר מכן מחזירים לילד את התיק שלו
ומזהירים אותו שבפעם הבאה עליו לשמור עליו היטב)?

לקיים הבטחות: לפעמים הורה מבטיח דבר-מה לילד כדי
"לקנות" את התנהגותו הטובה של הילד. אם אחר כך
ההורה מתחרט על כך שהבטיח זאת לילד, האם מותר לו
לבטל את ההבטחה? בנוסף נשאלת השאלה, האם מותר
להבטיח דבר-מה שאנו יודעים שאין באפשרותנו לקיים?
לפי הגמרא בסוכה מו"ב, לא יאמר אדם לילד: אתן לך
דבר-מה מסוים ואינו נותן, שמא ילמד לשקר.

מכאן שלדוגמה האישית תפקיד מכריע, שכל פעם שהורה
משקר הוא למעשה גם מרגיל את הילד לשקר, ובמיוחד
שקר כזה הפוגע בציפיית הילד למשהו, ואף הוא פוגע
בחוש הצדק של הילד שהוא כל כך רגיש כידוע. אם כן,
צריך לקיים את ההבטחה על אף כל הקשיים הכרוכים
בקיומה ואסור מלכתחילה להבטיח כל מניין הבטחות
שאנו יודעים שלא נוכל לקיים אותן. (תורת אימך)

כל הישועות והברכות

לשבתאי ושרה מוסאי הי"ו
שתרמו לסעודה הרביעית בלוי"ן.
זכות מרן **עובדיה יוסף** זצ"ל
תגן בעדם, לרפואתם והצלחתם
ויתברכו בכל מילי דמיטב. יתגשמו.
כל משאלות ליבם מתוך אושר
ופרנסה טובה ויזכו לשנים רבות
טובות ונעימות. וזיווג הגון משרוש
נשמתו הטהורה **לאיל** בן שרה הי"ו

רפואה שלימה

לאביה דיידי
בן **ציון וצביה הי"ו**
הקב"ה ישלח מזון
ומרפא לרמ"ח
אבריו וש"ה גידיו.
שיחזור לאיתנו
הראשון ויזכה
לשנים רבות
טובות ונעימות.

ברכה והצלחה

לכני ואביגיל
יעקובי הי"ו
על תרומתם לעלון
לזיכוי הרבים,
שיתברכו בשפע
קודש, בריאות
ופרנסה טובה
ויזכו לשנים רבות
טובות ונעימות.

רפואה שלימה

לאברהם מוסאי
בן **שרה ושבתי**
הקב"ה ישלח מזון
ומרפא לרמ"ח אבריו
וש"ה גידיו. שיחזור
לאיתנו הראשון
ויזכה לשנים רבות
טובות ונעימות עם
רעייתו **דלית** מנב"ת

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לנשים
ארגון **"אברהם יג"ל"**
משך בלוי"ן **בכל מוצאי שבת**
את שיעורו של **הראשון לציון**
הרה"ג **יצחק יוסף שליט"א**
בבית הכנסת **"אוהל מועד"**
בשעה **20:30** השיעור יוקרן
על גבי **מסך ענק**. בע"ה תתקיים
סעודה רביעית, בחסות **"בית הלחם"**

כרכות ואיחולים לפסיים

למיכאל ורחלי יעקובי הי"ו
להולדת הבן נ"י
יה"ר שיעלה במעלות התורה
והיראה ויצליח בכל דרכיו
ומעשיו, שיתברך במילי דמיטב
ברוחניות ובגשמיות,
וברכה **לרב משה ואילנה סרבר**
ולאליהו ושושנה יעקובי
שירונו נחת מיוצאי חלציהם

ברכה והצלחה

למישה והנה דיידי
שיתברכו בשפע
קודש, בריאות
ופרנסה טובה ויזכו
לשנים רבות
טובות ונעימות
וירונו נחת מכל
יוצאי חלציהם
והצלחה לכל ילדיהם

כרכות ואיחולים לפסיים

להראל והודיה נאמן הי"ו
להולדת **הבת** מנב"ת
יה"ר שתגדל כאימותנו
הקדושות שרה רבקה רחל
ולאה, תזכו לחופת
שתצליח בכל דרכיה
ומעשיה. וברכה והצלחה
לתמר נאמן מנב"ת
ולמיכאל ומרים דורי הי"ו

לכל ציבור קוראינו היקר!

"באחד באדר משמיעין על השקלים"
השנה כולנו מתארגנים לתת
נחצות הפק

לחיוזוק העלון **"אברהם יג"ל"** המזכה
את הרבים בפעילויותיו הרבות למען
הציבור. התקשרו ונגיע עד אליכם:
08-9437333, 054-7743834

לע"י הצדקת מרים

לע"י הצדקת **מרים**
בת אברהם וזליכה ז"ל
השבוע פקידת שנתה
שתמליץ טוב בעד מנשה
הי"ו שיזכה לזיווג הגון

לע"י הצנועה והעונה

לע"י הצנועה והעונה
אסתר נהרי ז"ל
בת שמעה שתחיה
כ' שבט פקידת שנתה
שתמליץ טוב בעד משפחתה

תהילים לילדים

מתקיים כל שבת
בשעה 15:30 בכולל
"אור ציון ובית שמשון"
רח' הסביון 2, יבנה.
ע"י אליאב מוסאי.
חלוקת הפתעות,
פרסים וממתקים
לכל הילדים.
כולם מוזמנים

ברכה והצלחה

למישה ושושנה דורין
על תרומתם לעלון
לזיכוי הרבים, שיתברכו
בשפע קודש, בריאות
ופרנסה טובה
ויזכו לשנים רבות
טובות ונעימות.
וברכה והצלחה לכל
ילדיהם ורפואה
לשושנה בת נהיית.

רפואה שלימה

למיכאל כהן
בת **מרים** מנב"ת
הקב"ה ישלח מזון ומרפא
לרנ"ב אבריה וש"ה
גידיה. שתחזור לאיתנה
הראשון ותזכה לשנים
רבות וטובות עם בעלה
משה הי"ו וברכה והצלחה
לדור ואביטל כהן שיזכו
לרוע קודש בר קיימא

לע"י בבאי מוסאי

לע"י **בבאי מוסאי**
בן דניאל ז"ל
השבוע פקידת שנתו
שימליץ טוב בעד ילדיו
וכל משפחתו

לע"י הענו והצנוע

לע"י הענו והצנוע
חיים נאמן
בן אהרון ומאלק ז"ל
יה"ר שיהיה מליץ יושר
בעד כל משפחתו

שבת שלום זמבודק

בריאות והחלמה איתנה:

לע"י נשמת:

זוהרה אלביליה בת פריחה ז"ל
לאה נאמן בת רבקה ז"ל
מרים דאודי בת מורווארי ז"ל
ורדה שירה גבאי בת אסתר ז"ל
שלי-שולמית ז"ל בת אורלי שתחיה
נזימה אלדד בת מרים ז"ל
מוחרטם קמרי בת לאה ז"ל

גולשן באבאי בת מרים מנב"ת

גולשן באבאי בת מרים מנב"ת
אילן רפאל פרץ בן אנט הי"ו
שרה ביבי לארי בת רבקה מנב"ת
נעה באבאי בת מיכל מנב"ת
זליכה גמזו בת חנה מנב"ת
לאה בלקר בת מרסל מנב"ת
איילה גואטה בת ציפורה מנב"ת

משה נאמן בן מרים הי"ו

משה נאמן בן מרים הי"ו
מרדכי עמרני בן רבקה הי"ו
בנהור (בני) חי בן אירן הי"ו
ישראל פרג'י רפאל בן מרים הי"ו
יצחק-חי כהנזדה בן פרידה הי"ו
הגנזרי אברהם בן חאנוס הי"ו
באבאי באבאי בן מורוורי הי"ו

ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.

מרבני לארי ז"ל בן שלמה ושרה שיחיו

מרבני מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל

יו"ל ע"י ארגון "אברהם יג"ל" 054-7743834

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

דיני פרשת שקלים וחודש אדר

"מכל מלמד השכלתו..." כה הדיבור - פרשת משפטים

נאלה המשפטים אשר תשים לפניכם = ר"ת **תלואה** מלשון ועמי תלואים. בנביא הושע (יא ז) ישנם התיבות ועמי תלואים, דהיינו מסופקים. "ואלה המשפטים אשר" = ס"ת **מהר**. דהיינו שתהיה בך מידת הזריזות. ואלה המשפטים אשר = ס"ת **הרם** דהיינו את קרנה של היהדות והתורה. ופה מתחיל לימוד התורה בעמל. **תשים** אותיות **מתיש**, דהיינו מתיש עצמו בלימוד וידוע שהתורה מתישה כחו של האדם. **תשים** אותיות **שמים**, דהיינו לימוד בחברותא, ואין סכין מתחדדת אלא על ידי חברתה. "תשים לפניכם" כך צריך הרב המלמד להניח לפני התלמידים את התורה והלימוד כשולחן ערוך. "ורצע אדוניו את אדוניו" רמז לכח הדיבור. **"ורצע"** אותיות **עוצר**, דהיינו מי שאדון לעצמו ומושל על תאוותיו, עוצר אדוניו מלשמוע לשון הרע ורכילות. **"במרצע"** רמזו על שלושה דברים = **מר**, **צרם**, **צער**. ידוע שהאזן נכזית תחילה לאיברים. ומתחילה הפרשה בדינים שבין אדם לחבירו. עבד, מעביד, אמה ושפחה, איך להתייחס לכל אחד ומשפחתו ובין אב לבתו. בין בעל ואישתו "ישארה כסותה ועונתה לא יגרע". בין אדם לחבירו, "מכה איש ומת... וכי יזיד איש על רעהו להרגו". ובין אב ואם לבין הילדים, "מכה אביו ואמו... וגונב איש... ומקלל אביו ואימו". "וכי יריב אנשים... והכה איש את רעהו באבן או באגרוף ולא ימות... אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא". התורה לא פסחה על שום סיטואציה שעלולה לקרות לאדם בחייו. לכן צריך ללמוד את הדינים והמשפטים בכל התורה, כי לא יידע באיזה מהם ייתקל. "ורפא ירפא" = למדו חכמים מהתיבות האלה שנתנה רשות ללכת לרופאים. יידע כל יהודי שרופא כל בשר ומפליא לעשות שהוא השם יתברך קובע את התוצאה. לכן רמוז בתיבות **"המכה רק שבתו יתן"** = ר"ת **שינה** דהיינו תפילה. לפני כניסה לרופא לניתוח, ללידה או כל דבר בחיים, יישא תפילה שימצא חן וחסד בעיני הרופאים שלא תצא דבר תקלה מתחת לידם.

"ורפא" אותיות **ורפא** **ורפא** **ורפא** שהם התפילין. וידוע הפסוק "וראו כל גויי הארץ כי שם השם נקרא עליך ויראו ממך" אלו התפילין.

ירפא אותיות **ירפא**. כלומר את התורה והמצוות והמעשים הטובים שעושה. אם נקיים "ושמרתם את מצוותי וחוקותיי... והסיר השם ממך כל חולי ומגפה". שנוכה אנחנו וכל עם ישראל לרפואת הנפש ורפואת הגוף אמן. (מעבדכם הנאמן א.ש.)

"המזונות המרפאים"

סירופ מייפל = יש הממליצים להימנע כמה שאפשר ממתוקים. הסברה הרווחת היא שהטעם המתוק מהווה גורם מאיץ הזדקנות וחומר הדלק של מחלות שונות כמו קנדידה, סוכרת וסרטן. בשל היותו יחסית לא מחומם, ולא מעובד - הוא נחשב כבעל סגולותיו רפואיות או לפחות כלא מזיק. החומרים הנוגדניים בסירופ המכונים פנולים הם נוגדות חימצון והתכונות שלהם מסייעות למספר מחלות כרוניות כגון מחלות לב, סוכרת, סוגים שונים של סרטן ומחלות ניווניות.

א. בשבת שלפני ראש חודש אדר הסמוך לניסן, מוציאים שני ספרי תורה, וקוראים בשני פרשת שקלים, בראש סדר כי תשא, מפני שבזמן בית המקדש היו משמיעים על השקלים באחד באדר, שכל אחד מישראל חייב לשקול מחצית השקל בשקל הקודש, ולהביאם לבית המקדש, כדי שיקריבו ממעות מחצית השקל אלו החל מיום ראש חודש ניסן, להקריב הקרבנות מתרומה חדשה. אמרו חז"ל: גלוי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל כמו שנאמר "ועשרת אלפים ככר כסף אשקול על ידי עושי המלאכה", לפיכך הקדים שקליהם לשקליו.

ב. מפטירים "ויכרות יהודיע" שמדבר שם בענין השקלים, שנאמר, כסף נפשות ערכו. ואם חל ר"ח באחד בשבת, נוהגים לומר בסוף ההפטרה פסוק ראשון ואחרון של הפטרת מחר חודש.

ג. במקומות שנהגו שקטן עולה למפטיר בפרשת שקלים, אין למחות בידם, שיש להם על מה שיסמוכו. ובלבד שיהיה הקטן יודע למי מברכים והוא יותר מבן שש שנים.

ד. אם חל ראש חודש אדר בשבת וטעו וקראו פרשת שקלים בשבת שלפניו, אינם צריכים לחזור ולקרא פרשת שקלים בראש חודש אדר, דסוף סוף השמיעו על השקלים סמוך לאדר.

ה. אם שכחו ולא קראו פרשת שקלים בשבת שקלים לפני ראש חודש אדר והפטירו בהפטרת השבוע, אפילו נזכרו אחר תפלת מוסף, חוזרים ומוציאים ספר תורה וקוראים בפרשת שקלים, והעולה מברך על הקריאה לפניו ולאחריה.

ו. אם שכחו ולא קראו פרשת שקלים, ולא נזכרו עד שעת מנחה של השבת, יש אומרים שבכל זאת מוציאים ספר תורה של פרשת שקלים ויקראו בו אחר קריאת ספר תורה של מנחה. ויש אומרים שהתקנה לקריאת פרשת שקלים אינה אלא בשחרית, ולכן כשלא נזכרו עד שעת המנחה הוה ליה כעבר זמנו בטל קרבנו ולמעשה שב ואל תעשה עדיף ומכל מקום יש אומרים שעדיין יש תשלומין לפרשת שקלים בשבת הבאה אחר קריאת ספר תורה בשחרית. ויש אומרים שמכיון שעבר השבת שוב לא יקראוה בשבת הבאה. ואפשר לסמוך על סברא ראשונה לקרוא פרשת שקלים בשבת הסמוכה, שהיא קודם "שבת זכור".

ז. אם טעה המפטיר ולאחר שקרא בספר תורה פרשת שקלים הפטיר הפטרת השבוע, אם נזכר באמצע ההפטרה, מפסיק, ומפטיר "ויכרות יהודיע" ויברך ברכות ההפטרה לאחריה. ואין צריך לחזור ולברך ברכה ראשונה של ההפטרה לפני ויכרות יהודיע. ואם לא נזכר עד שסיים הפטרת השבוע ובירך ברכות שלאחריה, יש אומרים שצריך לחזור ולברך ברכות ההפטרה לפניו ולאחריה כדי להפטיר ויכרות יהודיע כתקנת חז"ל. ויש אומרים שחוזר ומפטיר ויכרות יהודיע בלי ברכות. וספק ברכות להקל. לכן יחזור להפטיר ויכרות יהודיע בלי ברכות. והוא הדין בשאר הפטרות של ארבע פרשיות.

ח. שבת שקלים שמוציאים בה שני ספרי תורה ויצא טעות בפרשת השבוע, עדיף לגלול הספר תורה השני לסיים בו פרשת השבוע, ואחר כך יגללו לפרשת כי תשא, כיון שהפרשיות אינן רחוקות אחת מהשניה. עדיף ממה שיוציאו ספר תורה אחר.

ט. משנכנס אדר מרבים בשמחה וכמו שנאמר במגילת אסתר: "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה", לומר שמזל החודש גורם לטובה, ולכן ישראל שיש לו קובלנא משפטית נגד גוי, ישתדל כמיטב יכולתו שהדיון בתביעתו יתקיים בחודש אדר, מפני שיד ישראל על העליונה בחודש אדר.

" ואבותינו סיפרו לנו "

יפה שתיקה בכל מקום!

לא הבחנו שהיא האזינה לשיחה שלנו. כל אחת שיחורה בדומיה את מהלך השיחה, וזה גרם לה להחזיר או להסמיק עוד יותר. מישהי התחילה להשתעל, ואנחנו היסינו אותה באי נוחות. כאילו עוד אפשר להשתיק משהו ממה שכבר נאמר... המבוכה היתה כה מוחשית עש שאף אחת לא העזה להפר את הדממה. "חכמה גדולה לשתוק", אמרה פתאום ציפי. "עכשיו צריך להסביר משהו". מה נסביר? "התנפלנו עליה, כאילו היא באה להתקיף אותנו. אי אפשר עכשיו להסביר שום דבר. אמרנו לה, וחיפשנו את מי להאשים אבל לא היה. אולי כבר אין טעם לנסוע לאירוסין יבבה יעלי, היסטורית ומבוהלת כמו כולן. הרגשנו רצון אחד אדיר להחזיר את מילותינו אחור. אני זוכרת את המחשבה המוזרה שחלפה אותו רגע בראשי: הלואי ואוכל ללוות מאיזה גמ"ח סכום כסף אדיר, כדי שמישהו יחולל מופת, וישיב את המילים שנאמרו. אני מסכימה לעבוד כל ימי חיי כדי לשלם את החובות הללו, ובלבד שהמישהו הזה יהיה קיים. צבטתי את עצמי, והשתוקקתי להתעורר עכשיו מחלום בלהות. אבל זה לא היה חלום. היתה זו מציאות עגומה, שקרעה את ליבנו בחרטה. "לשון הרע הורגת שלושה", לחשה ציפי, וידענו שהיום הבנו זאת. הורגת, זו בדיוק המילה. הרגשנו זאת על בשרנו.

האוטובוס עלה ירושלימה. ההרים סגרו עלינו משני עברי הכביש, והותירו אותנו כלואות באוטובוס. אי אפשר לברוח ממה שנאמר. אי אפשר. אי אפשר. האשה ישרה כבר במקומה, שני ספסלים לפנינו, ולא הסתובבה לעברנו, היא נעצה מבט בחלון. מה היא חושבת עכשיו? האוטובוס הגיע לירושלים. בתחנה הראשונה הוא עצר, והאשה התכוננה לרדת. עצרנו נשימותינו. היא אספה את הפציה, ושוב התקרבה אלינו. התכווצנו במקומנו, חשנו פחד של ממש, ותלינו בה מבטים מבווישים. "אני... לא סבתו של החתן, ואינני מכירה אותו..." היא אמרה. "אבל רציתי שתדענה שזה בהחלט יכול היה להיות..." זהו זה. שיחה אקראית, בין אשה לרעותה, בין איש לרעהו או במכשיר סלולארי עשויה לחרוץ גורלות, לא רק לשון הרע, כי אם הוצאת שם רע וגרימת נזק. הזהירות מחוייבת.

משנכנס אדר מרבין בשמחה

אדר הוא החודש השישי מחודש תשרי, והחודש האחרון מתחילת חודש ניסן. בחודש אדר 29 ימים. מקור השם בא מבלל שבה 'אדר' הוא שם של אל בארמית בבליית משמעות המילה היא "גורן" ("אידרו"). בתנ"ך מופיע השם גם כשם פרטי. מזלו של חודש אדר הוא מזל דגים. כותב רש"י (בפירושו למסכת בבא מציעא, ק"ו): כי "באדר מזל דגים מתחיל לעלות" גם מזלם של ישראל עלה בחודש הזה שנמשלו ישראל לדגים שהדגים חיים במים ותורה משולה למים. הדגים פוריים במיוחד, ומאותה סיבה הם נחשבים כסמל לפריון, ולברכה בכלל. שורש המלה ברכה הוא ב-ר-ך. בגימטריה ב=2, ר=200, כ=20. כל אחת מהאותיות מסמלת את הריבוי הראשון בסדרה המספרית שלהן (1-יחיד, 2-רבים). מה שמלמד אותנו שהברכה מקושרת לריבוי ולפוריות.

מחצית השקל

בזמן שבת המקדש היה קיים, מצוות עשה על כל אדם מישראל ליתן מחצית השקל בכל שנה ושנה, להקריב מהם כל קרבנות הציבור בבית המקדש, עולות התמיד והמוספים והנסכים והמנחות והקטורת וכו'. וצריך להביא הקרבנות בכל השנה מן התרומה של אותה שנה ולא של שנה אחרת.

רינה התארסה ראשונה בכיתה. סערת התרגשות לא ידעה גבולות. שימחנו את רינה, התרגשנו מאוד, אבל גם התפלאנו. המשפחה שבחרה ברינה לכלה היתה משפחה מוכרת וידועה כבעלת מעמד מכובד מאוד. רינה לא התאימה להם. היא היתה נערה איטית מה שהתבטא בכל תחומי החיים. הוריה עלו ארצה מארצות זרות. גם שפתה היתה דלה מאוד. היא באה מבית עני, ובנוסף לכל סבלה מבעיה לימודית קשה מכולן. רינה לא ידעה לקרוא. יכול להיות שבבית הספר ניסו לעזור לרינה אולם לא הצליחו הוריה לממן את העזרה המקצועית שלה היא נזקקה, ויתכן גם שלפני יותר מעשר שנים היה פחות ידע מקצועי בנושא.

אינני יודעת בדיוק למה ואיך, אבל רינה הגיעה לגיל שבע עשרה כשהיא עדיין איננה קוראת. באמצע כיתה י"א עברה הודעה טלפונית מרעישה בין בנות הכיתה: רינה התארסה. עצם העובדה שבת מהכיתה מתארסת היתה עבורנו שמחה עצומה וריגוש מיוחד. אבל במשפט הבא טמונה היתה הפצצה הבאה: רינה התארסה עם בן הזקונים של משפחת פ'.

משפחת פ' אני זוכרת את ההלם הגדול שהיכה בי כי זו משפחה מכובדת ומשופעת בממון. השידוכים הקודמים שנעשו במשפחתם היו שידוכי מופת שהדגימו את המליצה "ענבי הגפן בענבי הגפן", היום אני מבינה כמה מעט מידע אפשר לדלות על השידוך לפי שמה הטוב של המשפחה, אבל אז חשבנו שאין משהו מסעיר יותר מזה, רינה פ'...

אירוסיה של רינה לא נערכו בישוב הקטן בו התגוררה, וגם לא בעיר בה למדנו. הם נחוגו באולם יפפה בירושלים, כיאות למשפחת פ'. דבר לא חסר במסיבת האירוסין הזו, ורינה נראתה באותו ערב כנסיכה ענוגה ומאושרת. כפי שמתאים לכיתה י"א מלאת הרגש התייצבנו כחמש עשרה בנות מהכיתה, לפי הזמנתה של רינה. לא התעצלנו ונסענו בהתרגשות לירושלים. במהלך הנסיעה לא יכולנו להתפנות לנושא אחר, מלבד השידוך של רינה. ישבנו באחד הספסלים האחוריים והתדיינו בינינו התווכחנו עד כמה מתקשה רינה בקריאה. ואיך יתכן שעד עתה לא עזרו לה.

כולנו התקשינו איך יתכן שהשידוך נעשה, ותהינו אם החתן המיועד כן יודע לקרוא. אני זוכרת את הקלילות בה דיברנו. זה היה מעניין ומסעיר. לא חשבנו שיש כאן לשון הרע, פשוט לא חשבנו, ודי.

בכלל התרגשות בעובדה שחברתנו לכיתה מתארסת, כאילו נתנה אישור לבגרות שלנו, והכניסה אותנו למן מעגל בוגר ומכובד, שהעניק לנו מבלי משים את הלגיטימציה לדון ולנתח עניינים בלי מעצור. בקיצור, סקרנו את חולשותיה של רינה, ואת הניגוד המוחלט בין נחשלותה, למשפחת החתן המפוארת, ציינו עובדות, העלינו השערות, וסיכמנו מסקנות.

ואז באמצע השיחה הקלילה, היכה הרעם הגדול. אשה אחת, שלא היתה צעירה, ישבה במרחק של שני ספסלים לפנינו. היא התרוממה פתאום ממקום מושבה, והתקרבה אלינו. "תודה על האינפורמציה המקיפה שהענקת לי אודות רינה, כלתו של נכדי היקר". היא אמרה, ושבה למקומה בארשת חתומה. השתקנו בבת אחת. השקט הפתאומי הדגיש באוזנינו את הטונים הגבוהים של השיחה הקודמת. חשנו כאילו נפל עלינו הר, והחלפנו צבעים.

הבטנו זו בזו ולא אמרנו דבר. ההלם היה כבד. בכלל